

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קא

את מי השופכין (= מים מאוסים כגון מים משטיפת כלים) הוא יכול לשפוך על דופן הספינה ומשם הם נשפכים לים, ואף שהם נשפכים לים מכוחו, לא גזרו לאסור 'כוחו' בכרמלית.

ספינה שיש בעומקה י' טפחים הרי היא רה"י, ואם היא אינה גבוהה י' טפחים מהים (= כגון שהיא שקועה במים מחמת כובדה), מותר לטלטל ממנה לים דרך דפנותיה (= 'כוחו') אבל אסור למלא מהים לתוכה.

ביציאתא דמישן: ספינות קטנות שהיו רחבות מלמעלה והולכות ומתקצרות מלמטה עד שבתחתית הן חזות כסכין. ודינם ככרמלית ואסור לטלטל בתוכן ד' אמות, לפי שאין בתחתיתם ד' טפחים ואין מחיצותיהם נחשבות למחיצה אלא הם נחשבות ל'מחיצה תלויה'. אבל אם יש בפחות מג' טפחים הסמוכים לקרקע הספינה רוחב ד' טפחים מותר לטלטל בתוכה, לפי שאנו רואים כאילו קרקעית הספינה סתומה (מדין 'לבוד') והדפנות מתחילות מהמקום שיש בתחתית רוחב ד', ודינה כרה"י.

גוד אחית מחיצתא: הלכה למשה מסיני שמחיצה שהיא למעלה מהקרקע אנו רואים כאילו היא יורדת עד הקרקע. ואם נאמר בספינה הנ"ל 'גוד אחית מחיצתא' יהיה מותר לטלטל בה למרות שאין בתחתיתה ד' טפחים, לפי שאנו רואים כאילו המחיצות יורדות מלמעלה עד למטה וכאילו יש בתחתית ד' טפחים.

טרסקל: נעץ קנה דק גבוה י' טפחים ברה"ר, ושם בראשו טרסקל (= סל) שיש ברחבו ד' על ד' טפחים, וזרק מרה"ר חפץ על גביו חייב. ואף שהסל לא עמוק י' טפחים, אנו אומרים 'גוד אחית מחיצתא' וכאילו מחיצות הסל יורדות עד למטה, ולכן יש לסל יש דין של רה"י.

וחכמים פוטרים, לפי שהם סוברים שלא אומרים בזה 'גוד אחית מחיצתא' משום שהגדיים בוקעים תחתיו ומבטלים את המחיצה.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

עמוד הנמצא ברה"ר גבוה י' טפחים ורחב ד' טפחים, אבל בחלקו התחתון הוא צר ואין בו ד' טפחים, ובאותו חלק תחתון צר יש גובה ג' טפחים, הזורק על גביו חייב לפי שיש לו דין של רה"י, משום שאנו אומרים 'גוד אחית מחיצתא' וכאילו שכולו רחב ד' טפחים. וזהו אף לדעת חכמים החולקים לגבי טרסקל, לפי שכאן אין גדיים בוקעים תחתיו משום שהחלק התחתון צר רק במעט מהחלק העליון. וכן בספינה הם מודים שאומרים 'גוד אחית מחיצתא', לפי שאין שם בקיעת גדיים.

אף שבספינה יש בקיעת דגים, בקיעת דגים לא נחשבת לבקיעה לפי שהם אינם נראים.

מחיצה התלויה בחורבה (= דרך החורבה שיש בה מחיצות שנפלו החלק התחתון שלהם והחלק העליון קיים) לא מתירה לטלטל בתוכה, לפי שהיא פרוצה לרה"ר. ואין מחיצה תלויה מתרת לטלטל אלא במים, כלומר שמותר למלא מים על ידי המחיצה התלויה, לפי שהקילו חכמים במים שאומרים 'גוד אחית מחיצתא' במחיצה תלויה.

למדנו במשנה לעיל שספינות הקשורות זו לזו מותר לטלטל ביניהם. לדעת רבא החידוש הוא שמותר לטלטל מזו לזו דרך ביצית (= ספינה קטנה) שביניהם ואפילו שהיא לא קשורה בהם. לדעת רב ספרא החידוש הוא שאם עשו עירוב חצרות ביניהם ואח"כ נפסק הקשר, אסור לטלטל ביניהם, ואם אח"כ שוב קשרו אותם בשוגג או במזיד או שהיו אנוסים או מוטעין (= שהתעסקו בדבר אחר לקושרו ובטעות קשרו את הספינות), חזרו הספינות להיתרן הראשון ומותר לטלטל מזו לזו.

וכן מחצלות הפרוסות ברה"ר, כלומר שעשו שם הרבה מחיצות ובכל אחת יש רשות היחיד בפני עצמה, אם עשו עירוב חצרות ביניהם מותר לטלטל מזו לזו. נגללו המחיצות, נאסרו בטלטול מזו לזו, חזרו ונפרסו בשוגג או במזיד וכו' חזרו להיתרן הראשון ומותר לטלטל מזו לזו. למסקנת הגמרא, מחיצה הנעשית בשבת במזיד חשובה כמחיצה לענין שהזורק לתוכה מרה"ר חייב, אבל אינה חוזרת להיותה הראשון לטלטל מזו לזו.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

למדנו במשנה לעיל שספינות הקשורות זו לזו מותר לטלטל ביניהם. אמר שמואל שמותר אפילו אם הם קשורות בחוט הסרבל (= חוט דק), בתנאי שהוא יכול להעמידם שלא יתנתקו זו מזו.

👁️ 'חרב הרי הוא כחלל', כלומר שחרב (או כלי מברזל) הנוגעת במת נטמאת בדרגת טומאה כמת עצמו שהוא אבי אבות הטומאה.

קשר ספינה לבית שיש בו מת, אם קשרה בשלשלת של ברזל הספינה (= ספינה שמקבלת טומאה כגון ספינת הירדן) והכלים שבתוכה נטמאים, משום שהשלשלת נטמאת בדרגת אבי אבות הטומאה והספינה שקשורה בה נטמאת בדרגת אב הטומאה והכלים שבתוכה נטמאים בדרגת ראשון לטומאה. אבל אם קשרה בחוט שאינו ממתכת, הרי הוא נטמא בדרגת אב הטומאה והספינה בדרגת ראשון לטומאה והכלים טהורים.